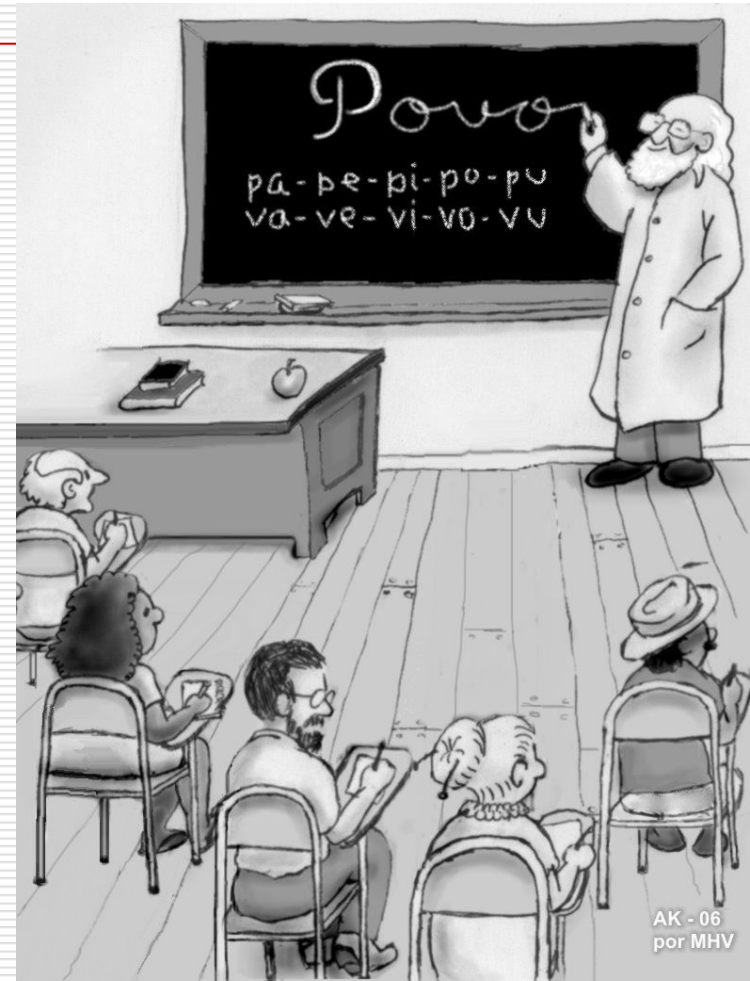

educar per a l'alliberament

---

algunes
idees de
P. Freire

Paulo Freire: vida

□ **IMPORTÀNCIA DELS ORÍGENS:** context, infància,... *lectura del món*

neix a Recife, nord-est brasiler: **regió més pobre** de Brasil + **govern autoritari** Getulio Vargas i **pren consciència** del binomi pobresa-dependència-desigualtats / analfabetisme i la conseqüència: **cultura del silenci**: submissió, resignació, desesperança, acriticitat (consciència màgica)

I proposa fer de l'alfabetització una eina de conscienciació...

□ **EXPERIÈNCIA SOCIOEDUCATIVA:** 1950-1964, Recife, SESI, serveis socials indústria, patronal

Observa i viu l'assistencialisme, l'autoritarisme pedagògic,... **educació bancària** i **proposa** aprendre de 1) participació, 2) horitzontalitat, diàleg i 3) experiència –de l'anàlisi, la decisió, la crítica i la denúncia- ... **educació alliberadora**

I crea el MCP (Moviment de Cultura Popular) a partir dels cercles de cultura...

(òrgan i servei de naturalesa pedagògica amb l'interès democràtic de **treballar AMB les classes populars** i no sobre les classes populars, de treballar AMB ELLES i PER A ELLES... **contingut polític de l'educació**...)

□ **FORMACIÓ CRISTIANA I MARXISTA**

□ **REPRESSIÓ, EXILI**

□ **COMPROMÍS POLÍTIC:** es mulla, sempre a favor dels oprimits i les oprimides de Brasil i d'arreu...

Paulo Freire: obra

□ **AUTOR PROLÍFIC:** una llarga llista de llibres, articles, entrevistes...

Freire, però, **no escriu extensos tractats d'educació; les seves pàgines neixen, fonamentalment, de l'acció i la reflexió sobre la seva pràctica i compromís socioeducatiu**

□ **LES SEVES OBRES NO SOLEN TENIR UN CARACTER LINEAL I SISTEMÀTIC:**

Freire mai va pretendre oferir una visió sistemàtica i progressiva, tipus manual, de l'acció educativa. La seva obra té un **caràcter circular i alhora transversal**. Moltes vegades planteja, revisa i repensa des d'altre punt de vista els grans temes de la seva preocupació pedagògica..

□ **GRANS TEMES DESAFIANTS**

Els **temes més tractats** a la seva obra són: educació bancària/educació alliberadora, conscienciació, contingut polític de l'educació, acció cultural popular, diàleg, educació popular/educació democràtica, política progressista de l'educació,...

□ **ALTRES CARACTERÍSTIQUES DE LA SEVA OBRA:**

- Emmarcada en la Pedagogia crítica
  - Fruit del seu compromís educatiu i polític transformador
  - Dialèctica acció-reflexió/lectura del món-lectura de la paraula
  - Enriqueix els seus escrits amb anècdotes, frases, comentaris allunyats de l'academicisme i amb un to informal.
(cosa que no li treu rigor, aprofundiment i científicitat a les seves idees)
-

Paulo Freire: una rica herència política i pedagògica

- **pedagog i revolucionari brasiler i del món**
  - **una vida exemple de reflexió crítica, pràctica alliberadora, lluita, compromís, passió i esperança**
  - **una obra extensa:** L'educació com a pràctica de la llibertat, Pedagogia de l'oprimit, Pedagogia de l'esperança, Educació i canvi, Pedagogia de l'autonomia, La naturalesa política de l'educació. Cultura, poder i alliberament, L'educació a la ciutat, Cartes a Guinea-Bissau, La importància de llegir i el procés d'alfabetització, Cartes a una mestra, A l'ombra d'aquest arbre, Pedagogia de la indignació...
  - **una gran influència: Pedagogia crítica, Teologia de l'alliberament, Educació Popular, Mètodes d'alfabetització, Metodologies d'educació de persones adultes, Campanyes d'alfabetització i acció cultural:** Brasil, Xile, Cuba, Nicaragua, El Salvador, Tanzània, Angola, Moçambic, Etiòpia, Guinea Bissau, São Tomé i Príncipe,... (a terres gironines: EA de Salt 1975-2005 i Les Pedreres-Torre Alfons XII/Font de la Pólvora primers anys, Escola Samba Kubally de Sta. Coloma de Farners, UPA Girona,...)
-

Freire: 4 idees fonamentals...

- **la dialèctica** -> acció/reflexió, teoria/pràctica:
l'educació és la pràctica de la llibertat
  - **l'opressió i els seus condicionants** ->
Pedagogia/educació alliberadora: la transformació de la societat exigeix l'alliberament de les consciències =
conscienciació-pràctica alliberadora
  - **l'alliberament i les seves condicions** ->
l'acció pedagògica a favor de les oprimides és una acció política = lluita, compromís
  - **concepció de la persona** -> l'educació alliberadora és dialògica i en contacte crític amb la realitat, exigeix una determinada política = esperança, diàleg, reflexió crítica,...
-

una pregunta fonamental...

---

a favor de què i a favor de
qui educo; en contra de què i
en contra de qui educo?...

en un món caracteritzat per

- la desigualtat, la injustícia, la por, la manca de llibertats, la dependència, la resignació, el fatalisme, l'ostentació, la fatxenderia, el conformisme, l'acriticitat, la fredor, l'individualisme, la competitivitat, la pràctica autoritària, paternalista, repressora o d'adaptació i, sobretot, **LA MANUFACTURA DE L'IDIOTA COL·LECTIU...**
-

Freire representa...

- Passió, compromís, lluita, esperança, rebel·lia, insubmissió, inconformisme, humilitat, reflexió crítica, pràctica dialògica, alliberadora i transformadora, curiositat intel·lectual i, sobre tot, **ESPERANÇA EN LA NOSTRA CAPACITAT DE TRANSFORMAR EL MÓN...**
-

L'home nou i la dona nova...

Cartas do exilio

L'home nou i la dona nova no apareixen per casualitat. L'home nou i la dona nova van naixent en la pràctica de la reconstrucció de la societat. Però, de qualsevol manera, podem pensar en algunes qualitats que caracteritzen l'home nou i la dona nova.

El compromís amb la causa del Poble, amb la defensa dels interessos del Poble, és una d'aquestes qualitats. La responsabilitat en el compliment del deure, sense que importi quina tasca sigui la que ens correspongui, n'és una altra.

Aprendre a superar l'individualisme, l'egoisme, és un senyal, també, de l'home nou i de la dona nova.

La defensa intransigent de la nostra autonomia, de la llibertat que conquerim, marca igualment l'home nou i la dona nova.

El sentit de la solidaritat, no només amb el nostre Poble, sinó amb tots els Pobles que lluiten pel seu alliberament, és una altra característica de l'home nou i de la dona nova.

No deixar per a demà el que es pot fer avui, i fer cada dia millor el que hem de fer és propi de l'home nou i la dona nova.

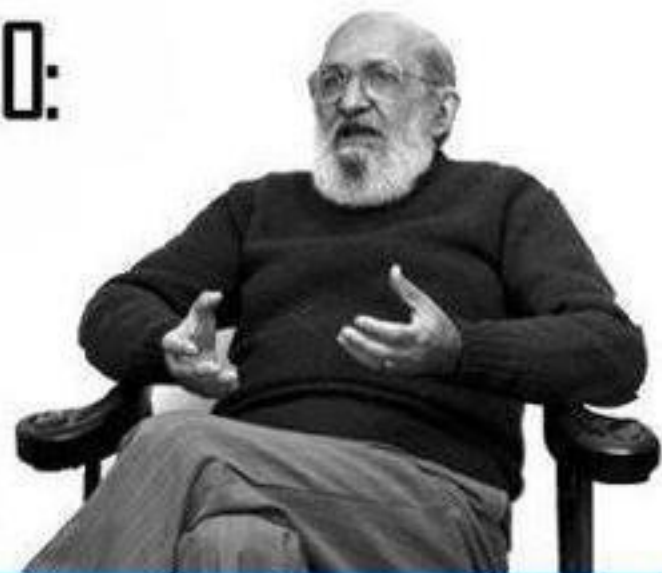
Estudiar, reflexionar, desenvolupar la curiositat davant de la realitat per conèixer-la millor, crear i recrear, criticar amb encert i acceptar les crítiques constructives, són característiques de l'home nou i de la dona nova.

Paulo Freire

LA **EDUCACIÓN** NO CAMBIA EL MUNDO:
CAMBIA A LAS PERSONAS QUE VAN
A CAMBIAR EL MUNDO.

PAULO FREIRE

moltes gràcies!

**no hay
cambio sin
sueño, como
no hay
sueño sin
esperanza...**
